ÅRS-STATISTIK

2013

Udgivet af
Forlæggerforeningen
Børsen
1217 København K
Tlf. +45 33 15 66 88
danskeforlag@danskeforlag.dk

Forlæggerforeningen
Danish Publishers Association

Forlagenes omsætning 2013

Omsætning 2013 på niveau med 2012

Forlagenes omsætning i 2013 var stort set på niveau med omsætningen i 2012. Sammenlignet med 2012 var der kun tale om et mindre fald på 0,5 % svarende til knap 10 mio. i kroner og ører.

Positiv stigning i salget af skønlitteratur

2013 har haft en positiv stigning i salget af skønlitteratur på 4,8 % svarende til 25 mio. kr. Det er især forlagenes direkte salg til privatforbrugere og virksomheder (+15 mio. kr.), salget til internetboghandel (+12,3 mio. kr.) samt salget til de fysiske boghandlere (+12,4 mio. kr.), som står for stigningen, mens salget til supermarkeder er faldet (-12,6 mio. kr.). Salget af digital skønlitteratur (primært e-bøger og lydbøger) udgør i alt 47,2 mio. kr. svarende til 8,7 % af forlagenes samlede omsætning af skønlitteratur. Det digitale salg sker primært til de kommercielle salgskanaler Saxo, Mofibo og iBooks samt til bibliotekernes udlånstjenester.

Salget af faglitteratur falder – salget af digitale læremidler stiger

Salget af faglitteratur er faldet med 5,9 % svarende til -33,4 mio. kr., mens salget af børne- og ungdomsbøger samt skole- og lærebøger stort set er status quo. Der er en stigning i salget af digitale læremidler på 43,7 %, og samlet udgør det digitale salg af skole- og lærebøger nu 25,4 % af omsætningen af skole- og lærebøger. Det skyldes ikke mindst regeringen og KL's projekt it i folkeskolen, hvor der i perioden 2012-2015 er afsat knap 500 mio. kr. i statstilskud til kommunernes indkøb af digitale læremidler. Kommunerne medfinansierer 50 % af indkøbet.

Markant vækst i det digitale salg

Forlagenes digitale omsætning i 2013 var 198,3 mio. kr., og dermed steg andelen af det digitale salg fra 7 % i 2012 til 11 % i 2013. Væksten kan som ovenfor beskrevet særligt henføres til stigning i salget af digitale læremidler samt stigning i salget af e-bøger og lydbøger inden for skønlitteraturen. Grundet det omtalte projekt it i folkeskolen samt bibliotekernes digitale udlånstjenester aftager offentlige institutioner 80 % af det digitale salg, mens internetboghandlerne aftager 16 %.

Salgskanalerne - stigning i salget til internetboghandlere og offentlige institutioner

Den største procentuelle stigning er på 11,8 % og ligger i salget til internetboghandlere, svarende til +20,8 mio. kr. Det er som ovenfor omtalt især skønlitteraturen, som trækker stigningen, men der er også stigninger i salget af faglitteratur og børne- og ungdomsbøger, mens salget af lærebøger falder med 10,8 %.

Den største nominelle stigning ift. aftagerkanaler er i salget til offentlige institutioner på 26,5 mio. kr. svarende til 4,6 %. Stigningen kan primært henføres til salg af digitale læremidler.

Salget til øvrige forhandlere herunder supermarkeder er faldet med 18,4 % svarende til -35 mio. kr. Det menes at skyldes, at supermarkederne i 2013 har prioriteret at sælge ud af lagrene.

Forlagenes direkte salg til privatforbrugere og virksomheder er faldet med 5,7 %, mens salget til boghandlere stort set lander på niveau med 2012 dog med et lille fald på 0,3 %.

Kort om Forlæggerforeningens nye statistik

Fra 2012/2013 er det blevet muligt at se forlagenes digitale salg fordelt på både genrer og salgskanaler. Endvidere er salget til boghandel blevet opsplittet i salg til fysiske boghandlere og salg til internetboghandlere, og der er kommet en selvstændig kategori vedr. direkte salg til offentlige institutioner, herunder biblioteker og uddannelsesinstitutioner.

Vi har som en hjælp til læsningen af statistikkerne udarbejdet en række grafer, som alle er baseret på årsstatistikkens tal (9-15).

Forlagenes omsætning og styksalg 2013 (læs fakta om statistikken s. 7 og 8)

Kr. i mio., data fra hele året 2013 og 2012

Genre / Kanal	Skønlitteratur		Ændring i %	Faglitteratur		Ændring i %	Skole- og lærebøger		Ændring i %	Børne- og ungdomsbøger		Ændring i %	I alt hele året		Ændring i %
År	2013	2012		2013	2012		2013	2012		2013	2012		2013	2012	
Salg til fysisk boghandel	214,0	201,6	6,2%	256,8	270,9	-5,2%	69,1	80,7	-14,5%	122,6	111,2	10,2%	662,4	664,4	-0,3%
Salg til internetboghandel	56,4	44,1	27,7%	98,2	90,1	9,0%	26,4	29,6	-10,8%	16,4	12,7	29,1%	197,3	176,5	11,8%
Salg til øvrige forhandlere herunder supermarkeder og kiosker	86,5	99,1	-12,8%	50,2	66,0	-23,9%	1,8	3,4	-47,6%	17,3	22,3	-22,6%	155,8	190,8	-18,4%
Direkte til privatforbrugere og virksomheder, herunder salg via egen bogklub	109,8	94,8	15,9%	39,4	52,9	-25,5%	10,5	20,2	-48,3%	13,9	16,2	-13,9%	173,6	184,0	-5,7%
Direkte salg til off. institutioner, herunder biblioteker, uddannelsesinstitutioner inkl. privatskoler	70,2	69,8	0,5%	79,2	72,0	9,9%	420,0	394,9	6,4%	32,3	38,4	-16,0%	601,7	575,2	4,6%
Diverse salg, herunder salg til udland (inkl. Grønland og Færøerne)	3,6	6,1	-40,9%	9,7	15,0	-35,3%	6,5	7,9	-17,4%	1,0	1,5	-36,4%	20,8	30,6	-31,9%
I alt hele året	540,5	515,5	4,8%	533,5	566,9	-5,9%	534,3	536,8	-0,5%	203,4	202,4	0,5%	1.811,7	1.821,6	-0,5%
Ændring i %	4,8%			-5,9%			-0,5%			0,5%			-0,5%		

Antal eksemplarer i tusinder, data fra hele året 2013 og 2012

Genre / Kanal	Skønlitteratur		Ændring i %	Faglitteratur		Ændring i %	Skole- og lærebøger		Ændring i %	Børne- og ungdomsbøger		Ændring i %	I alt hele året		Ændring i %
År	2013	2012		2013	2012		2013	2012		2013	2012		2013	2012	
Salg til fysisk boghandel	3.215,5	3.270,1	-1,7%	2.484,7	2.589,4	-4,0%	551,8	692,5	-20,3%	1.739,3	1.701,2	2,2%	7.991,3	8.253,2	-3,2%
Salg til internetboghandel	771,4	486,5	58,6%	749,8	590,7	26,9%	155,0	186,9	-17,1%	244,7	157,9	55,0%	1.921,0	1.422,0	35,1%
Salg til øvrige forhandlere herunder supermarkeder og kiosker	2.492,5	1.739,4	43,3%	1.005,4	2.113,5	-52,4%	46,0	91,6	-49,7%	597,0	666,0	-10,4%	4.140,9	4.610,6	-10,2%
Direkte til privatforbrugere og virksomheder, herunder salg via egen bogklub	745,4	868,0	-14,1%	403,3	635,2	-36,5%	110,9	101,2	9,6%	113,3	138,2	-18,0%	1.372,9	1.742,5	-21,2%
Direkte salg til off. institutioner, herunder biblioteker, uddannelsesinstitutioner inkl. privatskoler	115,4	179,1	-35,5%	323,5	265,6	21,8%	2.969,8	3.074,7	-3,4%	212,9	327,5	-35,0%	3.621,6	3.846,9	-5,9%
Diverse salg, herunder salg til udland (inkl. Grønland og Færøerne)	38,0	70,8	-46,4%	64,6	107,1	-39,7%	194,6	260,3	-25,2%	12,3	19,3	-36,0%	309,4	457,4	-32,4%

Forklaring:

Statistikken indeholder ikke et totalt tal på antal eksemplarer. Det skyldes, at der ikke indberettes antal eksemplarer for direkte digitalt salg, idet en ikke uvæsentlig del af salget foregår som licensbaseret salg.

Forlagenes omsætning 2013 (læs fakta om statistikken s. 7 og 8)

Trykt og digitalt

Skema med opspliting i trykt og digitalt salg

Kr. i mio., data fra hele året 2013 og 2012

Genre / Kanal	Skønlitteratur		Ændring i %	Faglitteratur		Ændring i %	Skole- og lærebøger		Ændring i %	Børne- og ungdomsbøger		Ændring i %	I alt hele året		Ændring i %
År	2013	2012		2013	2012		2013	2012		2013	2012		2013	2012	
Salg til fysisk boghandel - trykte bøger	211,5	200,9	5,3%	256,8	270,9	-5,2%	69,1	80,7	-14,5%	121,9	110,8	10,0%	659,2	663,3	-0,6%
Salg til fysisk boghandel - digitale udgivelser	2,5	0,7	257,1%	0,0	0,0	0,0%	-	-		0,7	0,4	74,9%	3,3	1,2	183,2%
Salg til internetboghandel - trykte bøger	32,8	26,3	24,6%	92,3	86,5	6,7%	26,4	29,6	-10,8%	14,8	11,3	30,4%	166,2	153,7	8,1%
Salg til internetboghandel - digitale udgivelser	23,6	17,9	31,8%	5,9	3,6	65,3%	0,0	-		1,6	1,4	14,2%	31,1	22,8	36,7%
Salg til øvrige forhandlere herunder supermarkeder og kiosker - trykte bøger	85,8	97,9	-12,4%	50,2	66,0	-23,9%	1,8	3,4	-47,6%	17,2	22,3	-22,8%	155,0	189,6	-18,3%
Salg til øvrige forhandlere herunder supermarkeder og kiosker - digitale udgivelser	0,7	1,2	-41,3%	0,0	-		-	-		0,1	0,0	117,4%	0,8	1,3	-38,4%
Direkte til privatforbrugere og virksomheder, herunder salg via egen bogklub - trykte bøger	109,8	94,8	15,9%	37,6	51,3	-26,7%	9,7	20,1	-51,5%	12,8	15,4	-16,5%	170,0	181,5	-6,3%
Direkte til privatforbruger og virksomheder, herunder salg via egen bogklub - digitale udgivelser	0,0	0,0		1,8	1,6	12,5%	0,7	0,2	250,0%	1,1	0,8	37,5%	3,6	2,5	44,5%
Direkte salg til off. institutioner, herunder biblioteker, uddannelsesinstitutioner incl. privatskoler - trykte bøger	49,8	53,9	-7,5%	76,3	69,3	10,2%	284,6	300,7	-5,3%	31,5	38,4	-17,8%	442,3	462,2	-4,3%
Direkte salg til off. institutioner, herunder biblioteker, uddannelsesinstitutioner incl. privatskoler - digitale udgivelser	20,4	16,0	27,6%	2,9	2,8	3,5%	135,4	94,2	43,7%	0,8	0,1	700,0%	159,4	113,0	41,0%
Diverse salg, herunder salg til udland (incl. Grønland og Færøerne) - trykte bøger	3,6	6,1	-41,0%	9,7	15,0	-35,5%	6,5	7,9	-17,5%	1,0	1,5	-33,3%	20,8	30,6	-32,0%
Diverse salg, herunder salg til udland (incl. Grønland og Færøerne) - digitale udgivelser	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,0	0,0%	0,0	-		0,0	0,0	0,0%	0,1	0,0	167,6%
I alt hele året	540,5	515,5	4,8%	533,5	566,9	-5,9%	534,3	536,8	-0,5%	203,4	202,4	0,5%	1.811,7	1.821,6	-0,5%
Ændring i %	4,8%			-5,9%			-0,5%			0,5%			-0,5%		

Forlagenes styksalg 2013

Trykt og digitalt

Antal eksemplarer i tusinder, data fra hele året 2013 og 2012

Genre / Kanal	Skønlitteratur		Ændring i %	Faglitteratur		Ændring i %	Skole- og lærebøger		Ændring i %	Børne- og ungdomsbøger		Ændring i %	I alt hele året		Ændring i %
År	2013	2012		2013	2012		2013	2012		2013	2012		2013	2012	
Salg til fysisk boghandel - trykte bøger	3.181,3	3.258,2	-2,4%	2.484,6	2.589,4	-4,0%	551,8	692,5	-20,3%	1.729,7	1.694,9	2,1%	7.947,3	8.235,0	-3,5%
Salg til fysisk boghandel - digitale udgivelser	34,2	11,8	188,6%	0,1	-		-	-		9,6	6,3	52,8%	43,9	18,2	142,0%
Salg til internetboghandel - trykte bøger	308,8	258,2	19,6%	647,1	541,2	19,6%	153,1	186,9	-18,1%	154,8	141,0	9,7%	1.263,8	1.127,3	12,1%
Salg til internetboghandel - digitale udgivelser	462,6	228,3	102,6%	102,7	49,6	107,2%	1,9	-		90,0	16,9	433,0%	657,2	294,8	123,0%
Salg til øvrige forhandlere herunder supermarkeder og kiosker - trykte bøger	2.476,8	1.648,1	50,3%	1.005,2	2.113,5	-52,4%	46,0	91,6	-49,7%	596,2	665,4	-10,4%	4.124,3	4.518,7	-8,7%
Salg til øvrige forhandlere herunder supermarkeder og kiosker - digitale udgivelser	15,7	91,4	-82,8%	0,2	-		-	-		0,8	0,6	27,8%	16,6	92,0	-81,9%
Direkte til privatforbrugere og virksomheder, herunder salg via egen bogklub - trykte bøger	745,4	868,0	-14,1%	403,3	635,2	-36,5%	110,9	101,2	9,6%	113,3	138,2	-18,0%	1.372,9	1.742,5	-21,2%
Direkte salg til off. institutioner, herunder biblioteker, uddannelsesinstitutioner inkl. privatskoler - trykte bøger	115,4	179,1	-35,5%	323,5	265,6	21,8%	2.969,8	3.074,7	-3,4%	212,9	327,5	-35,0%	3.621,6	3.846,9	-5,9%
Diverse salg, herunder salg til udland (incl. Grønland og Færøerne) - trykte bøger	38,0	70,8	-46,4%	64,6	107,1	-39,7%	194,6	260,3	-25,2%	12,3	19,3	-36,0%	309,4	457,4	-32,4%

Forklaring:

Statistikken indeholder ikke et totalt tal på antal eksemplarer. Det skyldes, at der ikke indberettes antal eksemplarer for direkte digitalt salg, idet en ikke uvæsentlig del af salget foregår som licensbaseret salg.

Fakta

Hvad dækker årsstatistikken?

Forlæggerforeningens årsstatistik giver overblik over danske forlags salg af trykte bøger og digitale udgivelser. Statistikken indeholder ikke tal for salg af rettigheder til udlandet. Statistikken viser forlagenes direkte salg og salget til forhandlere. Årsstatistikkens tal må derfor ikke forveksles med markedets totale salg af bøger direkte til forbrugerne. En opgørelse over det totale forbrugermarked ville også skulle indeholde moms, forhandleravance og køb af udenlandske bøger.

Årsstatistikken bygger på en opgørelse af forlagenes bogsalg gennem forlagsekspeditionerne DBK, NBC og Publizon. Statistikken omfatter derfor både forlag, der er medlemmer af Forlæggerforeningen, og ikke-medlemsforlag.

Derudover dækker statistikken også en række udvalgte forlags omsætning uden om forlagsekspeditionerne. Det kan være salg gennem bogklubber, gennem egne webshops og salg direkte til skoler, biblioteker og supermarkeder. Det anslås at årsstatistikken omfatter mere end 85 procent af danske forlags salg af trykte bøger og digitale udgivelser.

Da statistikken løbende korrigeres – fx når nye forlag kommer til, eller når der opstår nye kategorier, er det ikke som udgangspunkt muligt at sammenligne de nominelle tal i årets statistik med andre end de eventuelt korrigerede tal fra det foregående år, som fremgår af statistikken.

Sådan læser du statistikken

Kort introduktion til de forskellige kategorier i statistikken

Salg til fysisk boghandel omfatter fysiske forhandlere registreret med 4-cifret boghandlernummer.

Salg til internetboghandel omfatter rene internetboglader, som har internethandel som eneste eller primære salgskanal. Eksempler herpå er: Saxo, Adlibris, Apples iBooks, Aarhus Musik – Noder.dk, Findbog.dk, Lytteratur.dk, Plusbog.dk m. fl.

Diverse salg, herunder salg til udlandet dækker over salg af danske bøger til udlandet og er derfor relativt beskedent i omfang. Statistikken indeholder ikke salg af rettigheder til udlandet og omfatter derfor ikke salget af danske bøger oversat til andre sprog.

Salg til øvrige forhandlere herunder supermarkeder og kiosker dækker over forlagenes salg til detailhandelsbutikker, der ikke er boghandlere. Kategorien omfatter både butikker, der har salg af bøger i fx et fysisk supermarked og digitalt fx via supermarkedets website.

Øvrige forhandlere er fx DR Netbutik, CDON.com osv., som ud over andre varer også handler med bøger.

Salg direkte til privatforbrugere og virksomheder, herunder salg via egen bogklub dækker over forlagenes direkte salg fra egne hjemmesider og salg via egen bogklub og opgøres i forbrugerpriser eksklusive moms.

Direkte salg til offentlige institutioner herunder biblioteker og uddannelsesinstitutioner og privatskoler viser forlagenes salg til uddannelsesinstitutioner, folkebiblioteker, herunder Netlydbog, eReolen, eBib.dk m.m., og opgøres i forbrugerpriser eksklusive moms.

Digitale udgivelser omhandler fx både lydbøger, e-bøger, læringsportaler og licenser til fx ordbøger både i fysisk format som fx en dvd eller cd samt downloads og streaming. Også salg til bibliotekernes digitale udlånstjenester Netlydbog og eReolen eller eBib.dk er medtaget.

Statistikken viser ikke forlagenes digitale styksalg direkte til privatforbrugere og virksomheder og til offentlige institutioner, hvorfor det heller ikke er muligt at vise det samlede digitale styksalg. Dette skyldes, at en ikke uvæsentlig del af det digitale salg direkte til privatforbrugere og offentlige institutioner er baseret på licenser, der ikke let lader sig omregne i antal eksemplarer.

Har du spørgsmål, kan du altid kontakte Forlæggerforeningen på: danskeforlag@danskeforlag.dk, telefon 33 15 66 88

Genrernes andel af det samlede salg

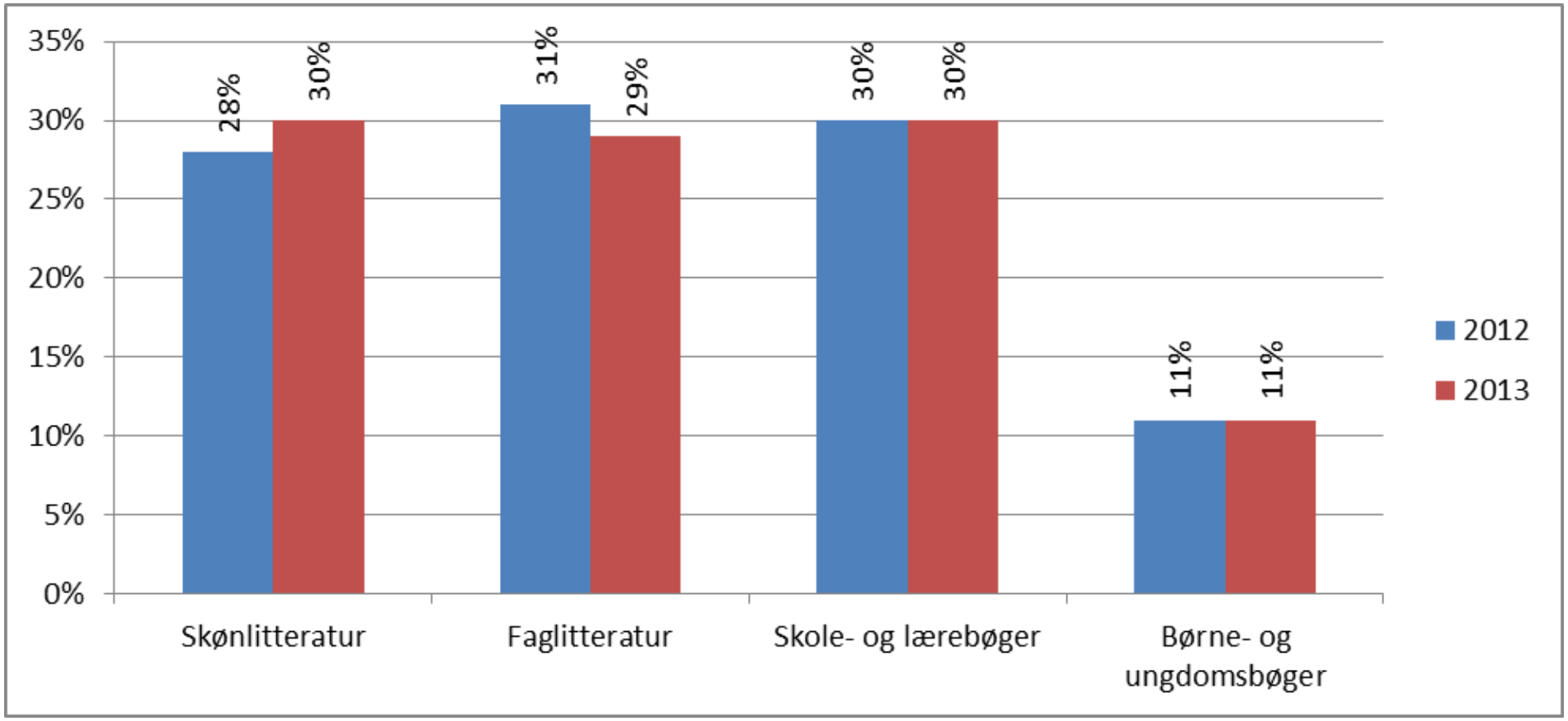

Trykt og digitalt salg fordelt på genrer 2013

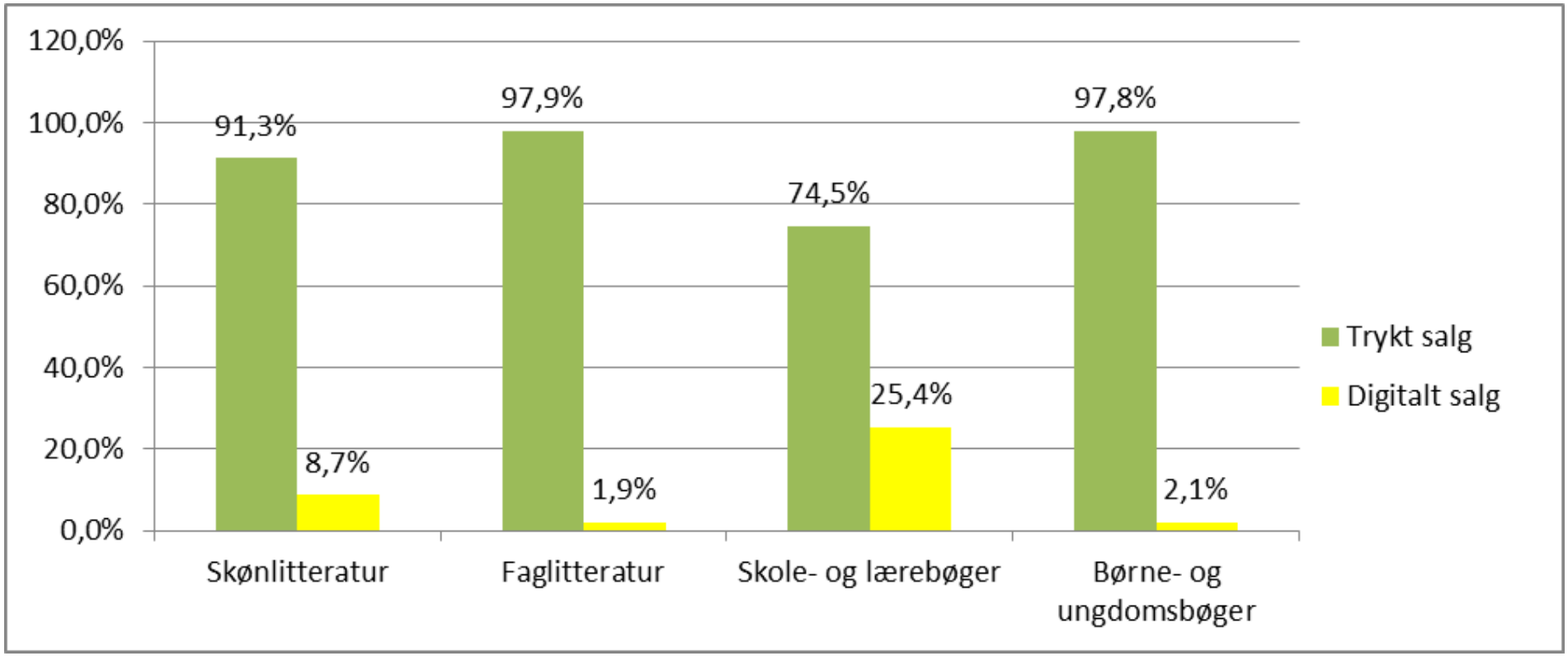

Salgskanalernes andel af det samlede salg

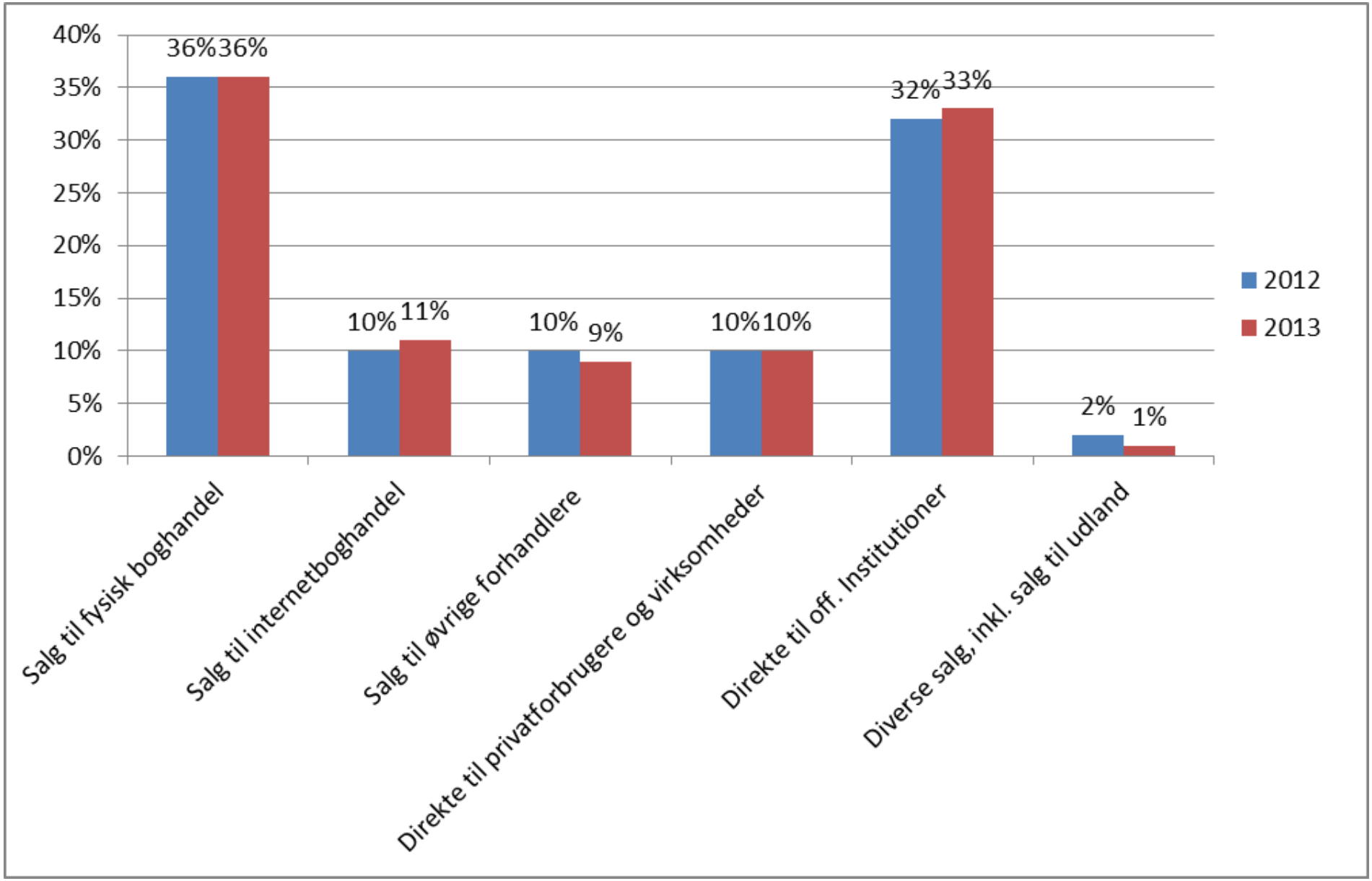

Trykt og digitalt salg fordelt på salgskanaler 2013

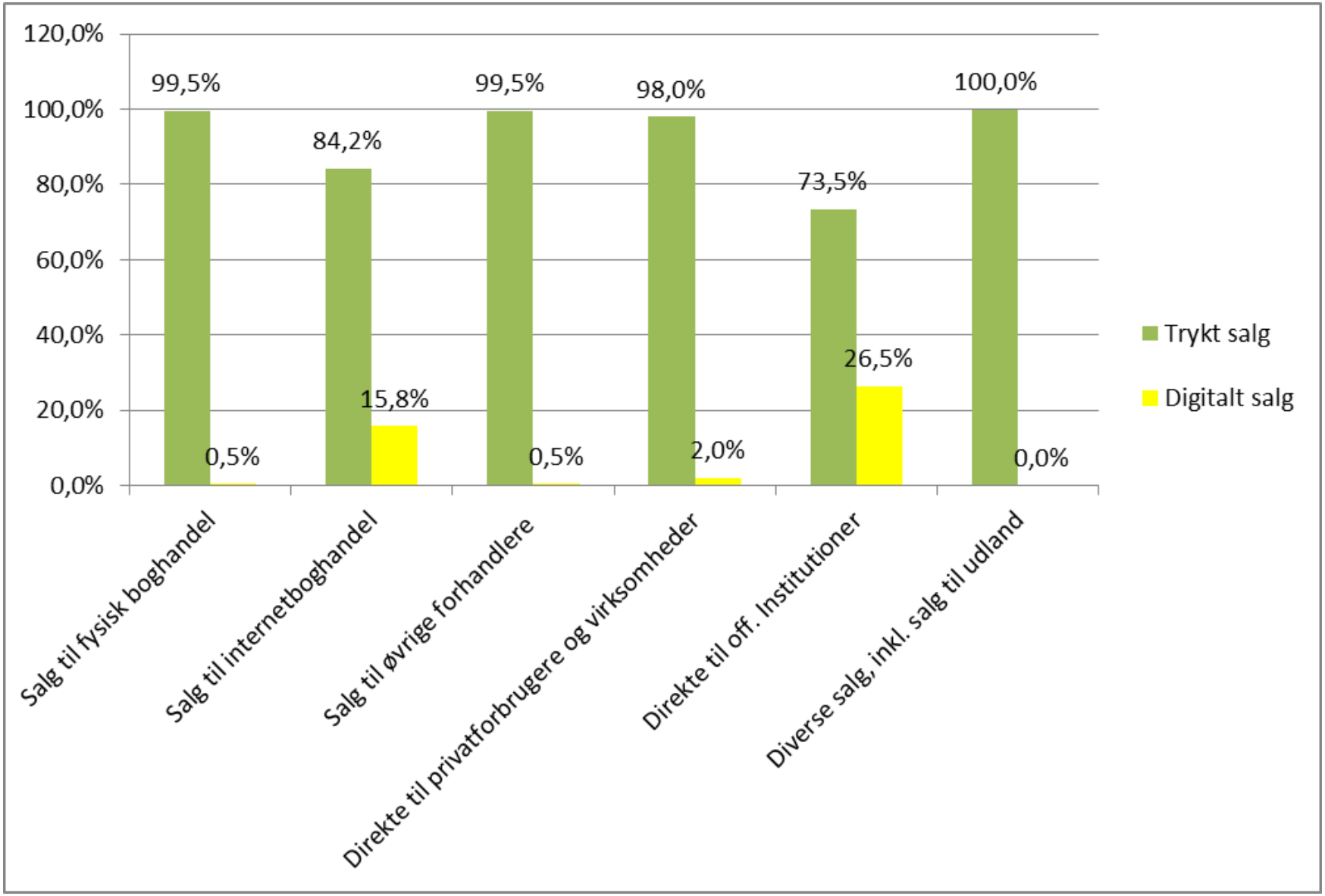

Udviklingen i det digitale salg

Samlet fordeling mellem trykt og digitalt salg

2013

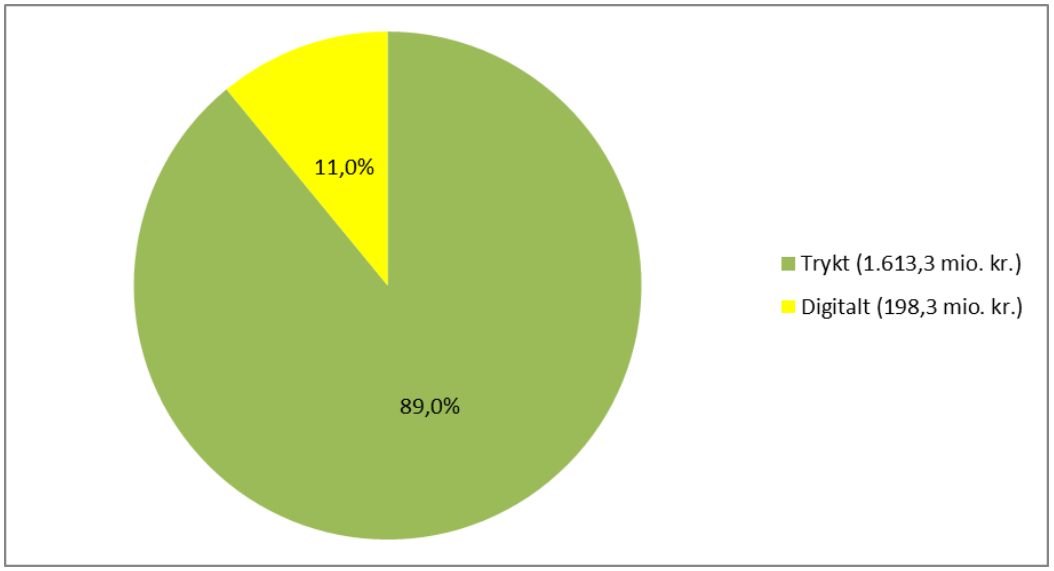

Trykt og digitalt salg i %

2012 og 2013

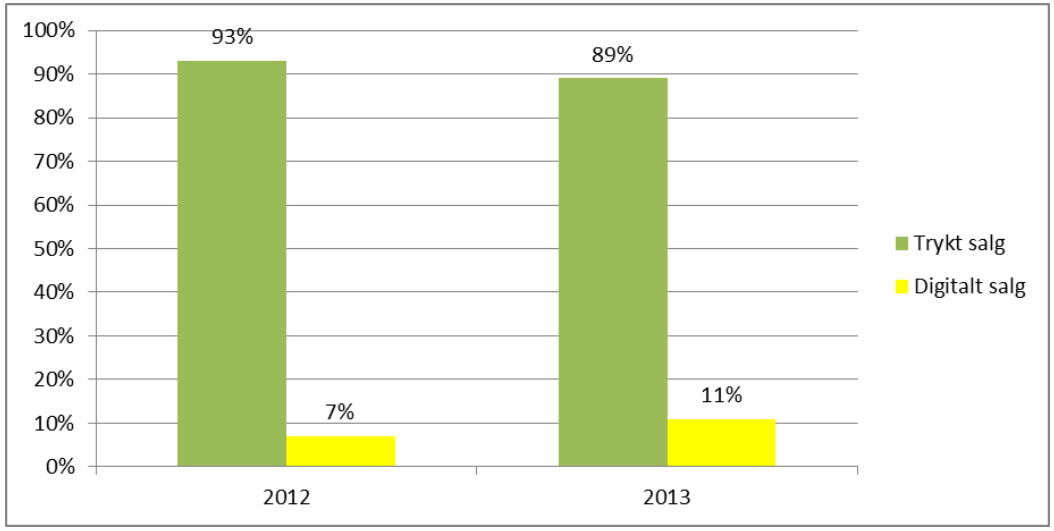

Sådan er det digitale og trykte salg fordelt procentvis på genrer

Det digitale salg fordelt på genrer

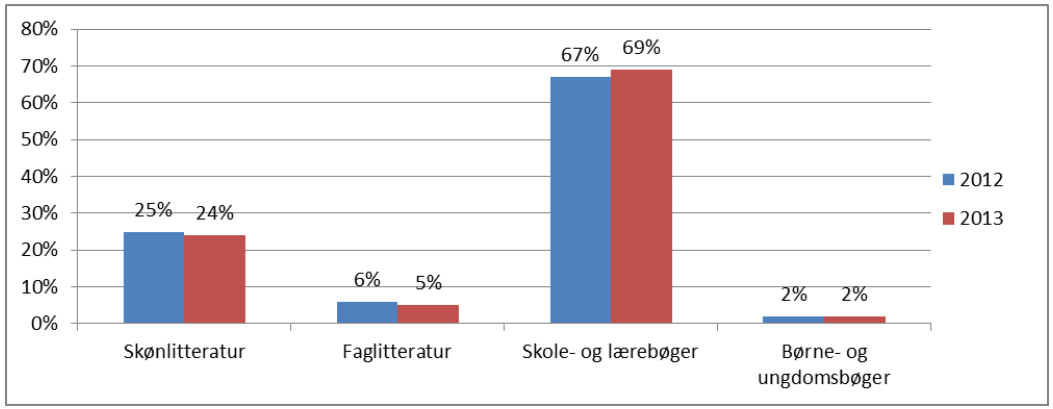

Det trykte salg fordelt på genrer

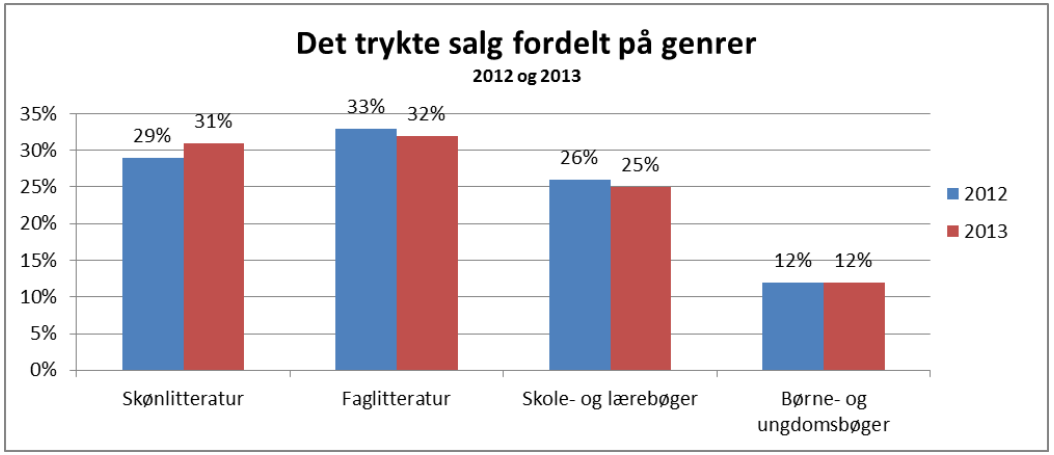

Sådan er det digitale og trykte salg fordelt på salgskanaler

Det digitale salg fordelt på salgskanaler

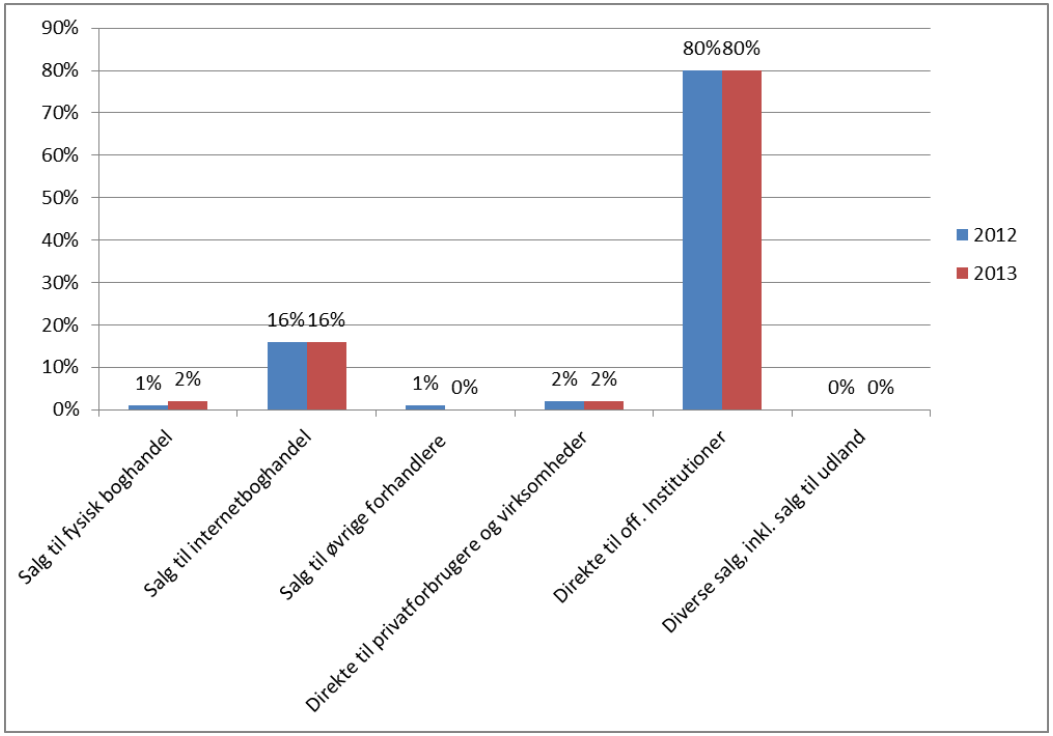
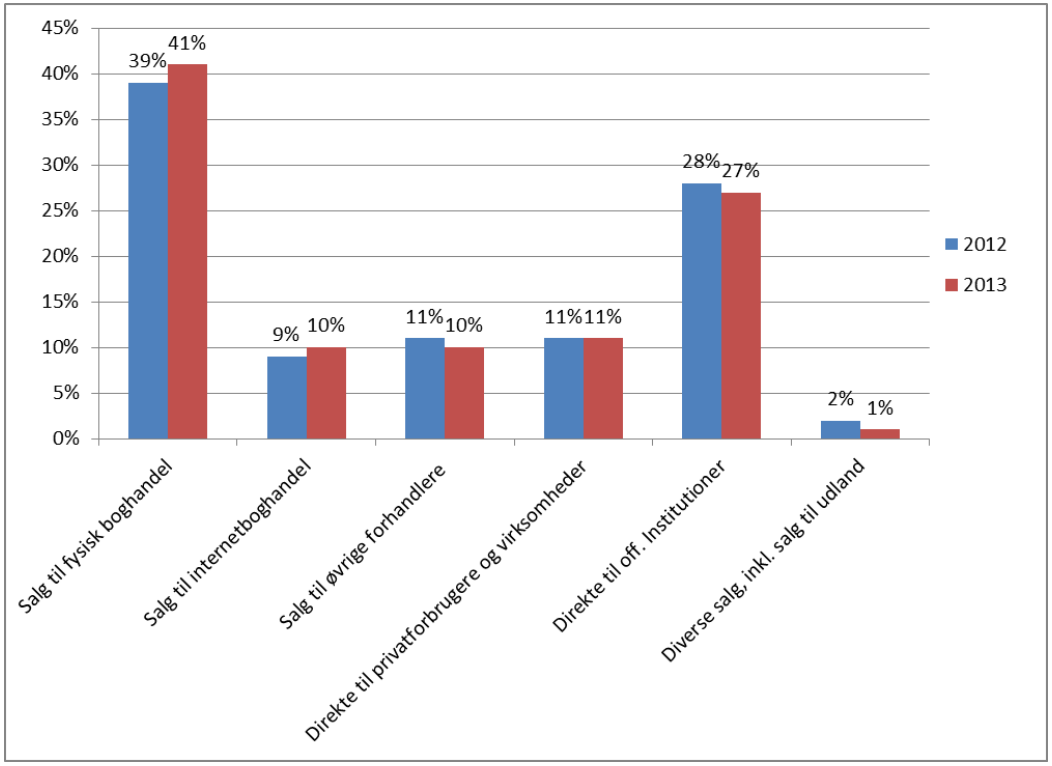
Det trykte salg fordelt på salgskanaler